

בש"פ 8034/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 8034/17

לפני:

כבוד השופט נ' הנדל

העורר:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד במ"ת
13339-07-17 שניתן על ידי כבוד השופט ע' קובו

בשם העורר:

עו"ד יעקב פלומו

בשם המשיבה:

עו"ד קרן רוט

החלטה

1. מונח בפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (מ"ת 13339-07-17, כבוד השופט ע' קובו), לפיה על סמך מידע מודיעיני חסוי התקבלה בקשת המדינה לעיון חוזר בהחלטה קודמת של בית המשפט המחוזי בגדרה נעצר העורר בתנאי של פיקוח אלקטרוני, ותחת זאת נעצר עד לסיום ההליכים המשפטיים נגדו.

ברקע - כתב אישום שהוגש נגד העורר הכולל חמישה אישומים המייחסים לו עבירות של מעשים מגונים בקטינות, הפרת אמונים, הטרדת עד ושיבוש מהלכי משפט. העורר הוא שוטר במשטרת ישראל. עבירות המין בוצעו במשך 7 שנים - החל משנת 2010. הוסכם בהליך קמא על קיומן של ראיות לכאורה. בית המשפט המחוזי, כאמור, החליט בתחילה על מעצר העורר בפיקוח אלקטרוני.

העניין נקבע להמשך דיון להסדרת המעצר בפיקוח האלקטרוני ולאחר מתן החלטה הגישה המדינה בקשה לעיון חוזר, על סמך חומר חסוי. בד בבד עם הגשת הבקשה, העבירה המדינה לידי הסניגוריה פרפרזה של החומר החסוי

ממנה עולה כוונת העורר לברוח לחו"ל אם ישוחרר למעצר בית, אף במסגרת מעצר בפיקוח אלקטרוני.

בערר חזרו באי כוח הצדדים על עמדותיהם בהליך קמא.

2. אכן הפסיקה הכירה באפשרות להגיש חומר חסוי במסגרת בקשת מעצר עד תום ההליכים. לטעמי, הנסיון מלמד כי המדינה לעתים עושה שימוש יתר בכלי זה. לא פעם החלטתי שלא לקבל את החומר החסוי. למשל, לפעמים החומר הוגש ביחס ליעד משטרתי שנאשם בעבירה מסוימת כדי לבסס את מסוכנותו. במקרה כזה אין תמה כי ביכולתה של התביעה להגיש חומר חסוי כללי נוסף, ולא פעם אין בחומר כדי להוות שיקול מכריע או אפילו נוסף. דרך המלך בבקשה למעצר עד לסיום ההליכים, בניגוד למעצר לצורכי חקירה, הינה כי התמונה המלאה תיפרש בפני שני הצדדים מבלי שלמדינה יהיה יתרון בנגישות למידע. עמדה זו משתלבת עם העיקרון הבסיסי לפיו ככל שניתן, רצוי שההליך הפלילי יהיה גלוי ופתוח לציבור, וביתר שאת לנאשם ולסניגורו. הליך במעמד צד אחד פוגע בתכלית האמורה, אף אם לעתים יש לכך הצדקה.

ברם, כאמור, הפסיקה הכירה באפשרות להגשת חומר חסוי בהליך מעין זה במקרים חריגים. מעבר לכך, הפרפרזה בדבר מושא המידע גלויה לנאשם, כך שבמובנים שונים הוא יכול להתמודד עם הטענה הגלומה בחומר, אם כי הסניגור לא מודע למקור המידע. בלשון עממית יותר ניתן לומר כי הסניגור אינו טוען בחושך אך גם אינו נחשף ישירות לקרנות השמש. בחזרה למקורנו, לא מדובר בחומר כללי אלא בעניין נקודתי מאוד שנוגע לאחת מעילות המעצר - חשש סביר להימלטות מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר (סעיף 21(א)(1)(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו 1996). עיינתי בחומר במהלך הדיון מבלי לסגור את הדלתיים, ויש לחומר משקל בעילת המעצר האמורה. על פי המידע, המשקל אף ממשי. משכך, לא נראה כי נפלה שגגה בהחלטת בית המשפט המחוזי בקובעו כי ראוי לשנות ממסקנתו ולהחמיר את תנאי המעצר ממעצר בפיקוח אלקטרוני למעצר אחר סורג ובריח. אכן, אין ודאות כי המידע נכון, אך כאמור הוא מבוסס וממשי. זאת, לנוכח נסיבות העניין, לרבות בחינת המעשה (שהוכח לכאורה) והעושה.

3. הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ו בחשוון התשע"ח (15.11.2017).

שׁוֹפֵט